

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ A APEI

BULETIN DE AFACERI EUROPENE

Politici, legislație și finanțare cu impact asupra sectorului apei

Ediție săptămânală · Nr. 06 / 2026 · actualizat 16.07.2026

Interval: 10 – 16 iulie 2026

Ediție tematică: mandatele de negociere ale Consiliului pe pachetul CFM 2028–2034

Această ediție acoperă strict intervalul 10 – 16 iulie 2026 și este dedicată, cu detalieri amplă, **mandatelor de negociere ale Consiliului UE pe pachetul legislativ al Cadrului Financiar Multianual (CFM) 2028–2034** — tema centrală a săptămânii pentru finanțarea viitoare a investițiilor în apă și ape uzate. Nu reluăm subiectele tratate în ediția anterioară (Nr. 05).

PE SCURT ÎN ACEASTĂ SĂPTĂMÂNĂ

- **Consiliul Afaceri Generale (14 iulie)** a menținut CFM 2028–2034 în capul agendei, sub președinția irlandeză, reconfirmând ținta unui acord până la finalul lui 2026 și avansând consolidarea mandatelor de negociere ale Consiliului cu Parlamentul European.
- **Patru mandate parțiale (partial general approaches)** fixează poziția Consiliului pentru trialoguri, pe regulamentul „umbrelă” al Fondului unic (ST-10559), cadrul de monitorizare (ST-11033), FEDR/Fondul de coeziune/Interreg (ST-11259) și Fondul social european (ST-11257).
- **Schimbarea de fond:** comasarea majorității fondurilor UE într-un cadru unic, construit pe Planurile Naționale și Regionale de Parteneriat (NRP) și pe plata bazată pe jaloane și ținte — nu pe rambursarea cheltuielilor pe bază de facturi.
- **Plan național:** episod de viituri în interval (cod galben de inundații pe 10 bazine hidrografice și pe râurile din Dobrogea, 12–13 iulie, prelungit; furtuni cu pagube pe 14 iulie). Termenul CER de 17 iulie (identificarea entităților critice — apă potabilă și ape uzate) se împlinește imediat după interval.

RADAR DE TERMENE

Termen	Temă	Obligație / cine · ce urmează
17 iul. 2026	Legea 294/2024 – CER	Identificarea entităților critice (inclusiv apă potabilă și ape uzate) — CNCPIC
Sem. II 2026	Trialoguri Consiliu – Parlament European (CFM)	Pe baza mandatelor parțiale agreeate de Consiliu; președinția irlandeză coordonează
Finalul 2026	Acord politic pe CFM 2028–2034	Ținta președinției irlandeze — condiție pentru adoptare în 2027
1 nov. 2026	Ghid „do no significant harm” simplificat	Comisia publică ghidul (cadrul de monitorizare, ST-11033)
2027	Adoptarea actelor legislative CFM	Regulamentele intră în vigoare pentru continuitatea finanțării din 2028
31 ian. 2028	Transmiterea Planurilor Naționale și Regionale (NRP)	Statele membre depun planurile inițiale — vehiculul investițiilor de apă
31 mar. 2031	Revizuirea la jumătatea perioadei	Reprogramare pe baza performanței (jaloane/ținte)

1. MANDATELE DE NEGOCIERE PENTRU CFM 2028–2034

1.1 Ce s-a întâmplat și ce înseamnă un „mandat parțial”

Sursă: Consiliul UE — Consiliul Afaceri Generale (14.07.2026) · [texte-mandat pe data.consilium.europa.eu](#)

La nivelul formațiunilor de decizie ale Consiliului UE s-au agreat mai multe **mandate parțiale de negociere** (*partial general approaches*) pentru pachetul legislativ CFM 2028–2034. Un astfel de mandat reprezintă **poziția comună a statelor membre** pe un regulament, cu care Consiliul intră în dialoguri cu Parlamentul European; este „parțial” pentru că exclude, deocamdată, elementele financiare și orizontale, care se negociază în ansamblul CFM. Dosarul a fost pe masa Consiliului Afaceri Generale din 14 iulie, care a reconfirmat prioritatea președinției irlandeze — un acord la timp pe bugetul pe termen lung. **Noutatea de fond** este consolidarea majorității fondurilor UE într-un cadru unic, construit în jurul NRP și al unei logici de plată bazate pe atingerea de jaloane și ținte. Mandatele vizează patru propuneri de regulamente.

1.2 Fondul unic european — regulamentul „umbrelă” (ST-10559-2026)

Instituie **Fondul european pentru coeziune economică, teritorială și socială, agricultură și rural, pescuit și afaceri maritime, prosperitate și securitate**, care comasează pentru prima dată politica de coeziune, PAC și politica de pescuit sub un singur regulament.

- Anvelopă totală **865 mld. EUR** (prețuri curente): 783 mld. pentru NRP, 72 mld. pentru „Facilitatea UE”, 10,3 mld. pentru Interreg; 150 mld. sub formă de împrumuturi; **minim 14% pentru obiective sociale**.
- Șase obiective generale: dezvoltare regională și cooperare teritorială; ocupare de calitate, competențe și incluziune socială; PAC; pescuit; drepturi fundamentale, democrație și stat de drept; migrație, frontiere și securitate internă.
- Elemente noi de accent: apărare, reziliență, mobilitate militară și infrastructură cu dublă utilizare, cu prevederi speciale pentru regiunile de la frontiera estică.
- Simplificări: asistență tehnică forfetară (3,5%, până la 10% pentru cooperare transfrontalieră), audit unic, flexibilitate de 25% pentru reprogramare și situații de criză, perioadă de reversibilitate de 5 ani pentru plăți.
- Condiționalitățile privind drepturile fundamentale și statul de drept sunt întărite, cu Consiliul implicat direct în deciziile de aplicare.

1.3 Cadrul orizontal de monitorizare a cheltuielilor și performanței (ST-11033-2026)

Instituie un sistem unic de urmărire a cheltuielilor și de măsurare a performanței pentru întregul buget UE (gestiune directă, indirectă și partajată), în locul sistemelor fragmentate.

- Clasificare pe „domenii de intervenție” cu coeficienți UE (0% / 40% / 100%) pentru contribuția la climă, mediu, biodiversitate și obiective sociale; **țintă de 35% cheltuieli de climă și mediu** pe întreaga perioadă.
- Principiul „do no significant harm” simplificat, cu ghid al Comisiei până la 1 noiembrie 2026; egalitate de gen cu scor pe trei trepte.
- Colectare de date pe principiul „once-only”, raportare anuală a Comisiei către PE și Consiliu și un portal unic public („single gateway”) — testare din ianuarie 2027, operațional din ianuarie 2028.

1.4 FEDR, Fondul de coeziune și Interreg (ST-11259-2026)

Reglementează FEDR, Fondul de coeziune și cooperarea teritorială europeană (Interreg) în cadrul NRP, cu focus pe reducerea disparităților regionale, zone defavorizate, rurale și regiuni în tranziție industrială.

- Interreg pe patru componente: transfrontalier (inclusiv până la 150 km maritim), transnațional, interregional (INTERACT, Interreg Europe, URBACT, ESPON) și regiuni ultraperiferice.
- Priorități: regiuni defavorizate și „dreptul de a rămâne”, tineri, dezvoltare urbană durabilă, reziliența frontierei estice, PEACE PLUS, incluziunea romilor.
- Prag „de minimis” de 250 EUR pentru recuperări; flexibilitate de până la 20% între componente.

1.5 Fondul social european (ST-11257-2026)

FSE pentru ocupare de calitate, competențe și incluziune socială, aliniat la Pilonul european al drepturilor sociale și la țintele UE 2030 (78% ocupare, 60% participare a adulților la formare, cu 15 mil. mai puține persoane în risc de sărăcie).

- Priorități: șomeri și grupuri vulnerabile, Garanția pentru Tineret consolidată, învățare pe tot parcursul vieții, egalitate de gen; incluziune (sărăcia copiilor, lipsa de adăpost, romi, migranți, persoane cu dizabilități); abordare integrată a provocărilor demografice.
- Noutăți: inovare socială, protecția demnității beneficiarilor, criterii de mediu pentru ajutorul material. Procentele de concentrare tematică rămân în paranteze (de negociat).

1.6 Mecanismul de plată pe rezultate și cofinanțarea

Elementul care schimbă cel mai mult modul de lucru pentru beneficiari este trecerea de la rambursarea cheltuielilor (pe bază de facturi) la **plata condiționată de atingerea de jaloane și ținte**. Conform analizelor Parlamentului European, plățile din NRP urmează logica planurilor de redresare: statul membru depune cereri de plată însoțite de auto-evaluări ale realizărilor, cu până la șase cereri pe an, procesate în circa două luni; plata cumulată nu poate depăși 95% din alocație, soldul final fiind virat după documentația finală. Cofinanțarea națională variază, în funcție de categoria de regiune, între aproximativ 15% și 60%.

1.7 Starea negocierii și pozițiile instituționale

Mandatele Consiliului deschid faza de dialog cu Parlamentul European, unde pozițiile diferă substanțial: **Parlamentul respinge abordarea „un plan pe stat membru”**, pledează pentru plicuri bugetare distincte pe domenii de politică și pentru o supraveghere sporită a Parlamentului și a autorităților regionale; co-raportorii pe CFM propun majorarea anvelopei (860,4 mld. EUR). Comitetul Regiunilor și CESE avertizează asupra riscului de centralizare în mâna Comisiei, iar Curtea de Conturi Europeană a semnalat, pe modelul planurilor de redresare, un cadru de conformitate și control insuficient de robust. Calendarul-țintă: acord politic până la finalul lui 2026, adoptarea actelor în 2027, transmiterea NRP inițiale până la 31 ianuarie 2028 și revizuire la jumătatea perioadei în 2031.

→ **Relevanță pentru sectorul apei / operatori:** Trecerea la plata pe rezultate și comasarea fondurilor sub NRP schimbă modul în care investițiile în apă și ape uzate vor fi **programate, prioritizate și decontate** în 2028–2034: contează mai puțin factura și mai mult atingerea unor ținte verificabile (populație conectată, conformare cu directivele de apă). De urmărit trei pârguri concrete — (i) **vizibilitatea apei în „domeniile de intervenție”** și în ținta de 35% climă/mediu din cadrul de monitorizare; (ii) **pragurile de concentrare tematică** (încă deschise, în special la FSE), care determină cât din NRP poate merge spre infrastructură; (iii) **cofinanțarea și mecanismul de jaloane**, care cer operatorilor portofolii de proiecte mature, cu indicatori măsurabili. Fereastra de influențare este acum, în faza de dialog — argumentul ARA (apa ca pilon investițional, cu alocări dedicate/protejate în NRP) este direct relevant pentru textul final.

2. PLAN NAȚIONAL — SITUAȚIA HIDROLOGICĂ

Episod de viituri în interval (12–15 iulie)

Sursă: INHGA / ANAR · MMAP — rapoarte hidrometeorologice zilnice (14–15.07.2026) · IGSU

În interval, hidrologii au emis **cod galben de inundații pe 10 bazine hidrografice și pe râurile din Dobrogea** (Timiș, Bârzava, Caraș, Nera, Cerna, Jiu, Argeș, Ialomița, Siret, Prut), cu valabilitate inițială 12–13 iulie și prelungiri ulterioare, pe fondul viiturilor și al creșterilor rapide de niveluri. Furtunile din 14 iulie au produs pagube locale, cu intervenții ale echipajelor de urgență în zeci de situații. Gradul de umplere a lacurilor de acumulare se menținea în jurul valorii de 76%, cu ajustări operative ale regimului de descărcare la baraje.

→ **Relevanță pentru sectorul apei / operatori:** Episodul readuce în prim-plan managementul viiturilor și siguranța surselor și a infrastructurii operatorilor — teme care se leagă direct de agenda rezilienței hidrice și de logica de „ținte” a viitoarelor NRP (investiții măsurabile în reducerea riscului și în siguranța alimentării cu apă).

Cristina BĂDICĂ

Consilier Președinte

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ A APEI

Splaiul Independenței nr. 202H, București

E-mail: cristina.badica@ara.ro